Nr. 7. An. XXIX. 1866.

Gazet'a ese de 2 ori: Mercurea si Dumineca, Fói'a, candu concedu ajutóriele. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl pe ½ 5 fl. v. a. Tieri esterne 16 fl. v. a. pe anu anu séu 3 galbini mon. sunatória.

GAZET'A TRANSILVANIEI.

Brasiovu 3/22 Februariu.

Se prenumera la postele c. r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6 cr. Taxa timbrala a 30 cr. de fiacare publicare

MONARCHI'A AUSTRIACA.

Transilvani'a.

Din Muntii Apuseni.

(Continuare din Nr. 5)

De sa'u facutu nedemna natiunea romana de acusitiunile meritate, si de au provocatu ea prin abusuri esilarea s'a de pe terenulu dreptului ocupatu, pentrucá se fia silitu alu goli pe séu'a usurpatoriloru obstinati, judece opiniunea Europei civilisate, care este martora conduitei sale; — noi inse cu tótu dreptulu si fara teama de a ni se putea impune tacere dela timpulu rehabilitarei noastre in dreptulu cuvenitu numai cu merite reali, cu virtuti de patrioti adeverati, si de cetatieni insufletiti pentru binele publicu, de maturi pentru a puté strabate in valórea aceloru consideratiuni, care le pretinde dela noi fiitoarea pusetiune a natiunei catra tierile de córóna si intregulu imperiu, ne putemu lauda, — despre toate acestea de si in timpu scurtu, dar amu datu dovedi invederate la care fara de a le infira pe degetu, fiindca sunt de obste cunoscute, nu vomu incetá a ne provoca, si de care nici odata nu vomu resemna. — Déca in toate acestea se cuprinde obieptulu crimei de care ne acusase capritiulu antagonisticu pretendiendune despoierea? se judece privitorii nepartisani, se judece popórele luminate ale Austriei! moralitatea fapteloru nosstre inse nici antagonistii cei mai aprigi nu o potu combate.

Si totusi, o tempora! o mores! ce trebui se mai ajungemu in epoch'a numita epoch'a civilisatiunei, si a regenerarei drepturiloru apasate, in epoch'a libertatei si — nu mai multu in evulu mediu, nu in tempulu subjugariloru si alu cuceririloru cu arme, — nu in epoch'a casteloru privilegiate, — ci in tempulu, candu chiaru si Negrii de soiu arabico respira din aerulu libertatei si sunt egali cu domnii loru, — cui iar fi si potutu veni in minte, ca o natiune cu conscintia curata, in a carei peptu nu nevinovatu nu bate alta decatu nesuntu'a la totu ce e folositoriu obstei, si a carei anima este inflacarata pentru amórea de patria si sincer'a infratire a popóreloru locuite de ea, careia din secolare esperientie ei este amara ori ce nesuintia separatistica, — cine ar' fi pututu cugetá, ca aceasta natiune intr'o buna diminetia se se trediésca in catusiele ce abia le scuturase, se se vedia tratata sub presiunea capritiosa a inamiculoi seu, mai inainte de a fi potutu da peptu cu elu, se se vedia ca atare scoasa dintre murii constitutiunei patriei pana ce resunetele de bucuria pentru serbarea intrarei s'ale in templulu constitutiunei inca nu incetasera. — Unu momentu la mediulocu si bucuri'a mi se prefacé in gele adenca, unu chaosu se ivi in aintea ochiloru, ma animei stremtorate de trista impresiune, esercesta asupra. — de repenta restitutione a privilegieloru feudali, pare ca nu puteamu da crediamentu destulu: De au fostu durerósa sugrumarea natiunei romane si despoierea ei din drepturile avute in ainte de aceasta cu patru secoli, acarei despoieri noi martori oculati n'am fostu, ci numai amu suspinatu in starea cea asuprita, care o amu creditu, cine va puté descrie durerea, ce ni se causése vedendu cu ochii, cum fara neci o causa ne delatoreadie din legislatiune si ne degradeadie la starea cea umilita de mai inainte, din care abea ne redicaseramu, cum, de raclamatiunea nostra in contra unei nedreptatiri atatu de nemaiaudite, nimene dintre respectivi nu vre se audia, — acesta batjocura pe facia pamentului unu poporu inca nu o au suferitu. — Conchiamarea dietei la Clusiu pe 19. Dec. 1865 pentru natiunea romana este dupa art. XI din 1791 unu blamu inforatoru.

Noi muntenii standu mortisiu pe terrenulu de dreptu, ce lu ocupaseramu, n'am voi alu parasi cu neci unu pretiu, pentru aceea nu amu participatu la alegeri si nici n'amu pututu incuviintia pasiulu aceloru romani, cari au participatu la dieta, pentruca calculiulu nostru in ceea ce privesce resultatulu unei diete feudale, in in care natiunea romana ca atare nu avea nici unu reprezentante, au fostu mai multu ca siguru, si éta ca nu ne amu inselatu. — *Voturile nu se ponderara ci se numerara*, maioritatea si au ajunsu scopulu seu, minoritatile nu se respectara, rescriptulu imperatescu din 25 Dec. deferindu maioritatei dietei chiama pe ardeleni la Pesta pe basea articolui alu II-lea din anulu 1848, — éca castigu din diet'a, care se dice a fi numai amanata. (Va urma.)

Miscari electorali.

Comitatulu Turdii, in 27 Jan. 1866.

Asta di la 9 óre se adunà comitetul representativu alu comitatului Turdii.

Dupa datin'a vechia se chiama comitele supremu prin una deputatiune in sal'a tribunalului menita pentru astada de sal'a adunarei mentionate si la intrare se primesce cu aclamatiuni de „éljen."

Comitele supr. deschide adunarea cu una cuventare scurta, in care multiamesce membriloru presenti, ca prelenga tóte greutatile, care proviou din departarea locuintiei celei mai mari parti a membriloru sau infaciosiatu in unu numeru asia de frumosu. Amintesce mai departe, ca causele tierei acesteia s'au intorsu spre mai bine, si 'si esprima dorinti'a, ca macaru de ar' cugetá fiacare alegatoriu, ca tier'a acésta de sene nu mai póte sustá. — Dice ca uniunea nu e una intrebare nationale ci constitutionale, si in fine memorésa, ca prin rescriptulu imp. din 25 Dec. 1865 s'a demandatu, cá se aléga deputati la diet'a din Pesta dupa art. II. din 1848.

Dupa acésta lassa se se cetésca rescriptulu indicatu, precum si comitiv'a presidialui gub. cu instructiunea gub. din preuna. —

Comitele supr. defige la ordinea dilei fipsarea cercuriloru electorali, si alegerea comitetului centralu.

Dr. Joane Ratiu si cere cuventu si vorbesce cam urmatórele: Cu privire la rescriptulu imperatescu pentru tramiterea deputatiloru la diet'a de incoronare in Pesta, cu privire la situatiunea nóstra cea critica, — fara se vorbescu despre compunerea acestui comitetu, care nu o aflu neci legala neci dreapta, — voiu se facu una propunere. Tramiterea deputatiloru la diet'a din Pesta se ordina pre bas'a articulului II din 1848, inse in acest'a espresu sta la introducerea loi, ca acésta lege electorale a fostu, adusa numai pre atunci, asia dar' acésta mie nu mi se vede constitutionale, **ci octroata** si credu ca eu graiescu in contra simtiului constitutionalu alu acestui comitetu, candu afirmu, ca nu va fi de parere se aléga deputati la dieta din Pesta. Nu aflu pe basea lui mai departe neci din altu motivu alegerea motivata, fiind ca dela dieta din urma caus'a uniunei a devenitu forte critica, si adeca uniunea se face dependinta dela regularea relatiuniloru de dreptu alu tieriloru tienatórie de coron'a Ungariei introlalta si facia cu monarchia, dela cuviintiós'a respectare a intereselosu speciale ale Ardealului si dela multimitóri'a regulare a administratiunei acestei tieri. Articululu despre uniune, care si in intielesulu coronei nu se privesce de lege perfecta, are mai antaiu se se supuna la o revisiune si numai dupa acea 'si póte primi sanctiunea preinalta — pana atunci inse despre uniune nu póte fi vorba, imi ieu dar' voie de a face urmatoria —

Propunere: „Considerandu, cumca articulu despre uniunea Transilvaniei cu Ungari'a nu are cerintiele unei legi cu deplina valóre de dreptu; considerandu, cumca 3 d'in 4 parti ale locuitoriloru acestei tieri pana acum n'au recunoscutu legalitatea acelui articulu; considerandu, cumca membrii romani si sasi ai dietei dein Clusiu au combatutu cu temeiuri neinfrangibile legalitatea acéluia; considerandu mai departe cumca coróna'a alu doilea factoru alu legislatiunei prein rescriptulu dein 25 Dec. 1865 face dependenta uniunea dela regularea relatiuniloru de dreptu alu tieriloru, care se tienu de coron'a Ungariei intre sene si facia cu imperiulu, dela considerarea cuviintiósa a intereseloru speciali ale marelui principatu Transilvania; dela garantarea pretensiuniloru de dreptu ale deosebiteloru nationalitati si confesiuni si in urma dela multiemitórea regulare a intrebariloru administrative ale tierei, pre in urmare nu recunósce valeditatea acelui articulu asia precum s'a adusu elu in 1848; considerandu, ca mentionatulu articulu trebue se fia supusu la un'a revisiune esentiale si numai dupa acea isi póte primi sanctiunea prea inalta; considerandu mai de parte, cumca articululu 2 despre alegerea deputatiloru a fostu provisoriu singuru pentru diet'a pe 2 Iului 1848 la Pesta conchiamata; considerandu in urma, cumca tramiterea deputatiloru la diet'a dein Pesta, prein unu articulu, acarui legalitate si putere obligatóre nu se recunósce, dein punctu juridicu si constitutionale neci decatu nu se póte justificá: sucursii facemu urmatórea propunere: cá onoratulu comitetu comitatense prein una préumilita representatiune se róge pre Maiestatea s'a, cá se se indure prea gratiosu a conchiama diet'a ardeléna pre basea articului de lege privitoriu la un'a lege electorale si substernutu spre preainalta sanctionare cu préumilit'a representatiune a dietei ardelene convocate in anulu 1863 in liber'a regia cetate Sibiiu, care articulu de lege stabilitu de diet'a amentita, este luandu afara vreo cateva modificari ne esentiali intru tóte consunatória cu proiepiulu respectivu de lege impartasitu acelei diete de regimulu Maiestatei S'ale in fipu de propusatiune regia.

A 2) se arete prea umilitu, cumca tramiiterea deputatiloru ardeleni la diet'a dein Pesta aru vatama atata constitutiunea vechia transilvana, catu si legile aduse de diet'a dein Sibiiu dein 1863/4 si sanctionate si de Mai. a caroru validitate se garantésa dein nou prein preainaltulu rescriptu dein 25 Dec. 1865.

Torda in 27 Ian. 1866.

Dr. Ratiu, Petru Ratiu, adm. prot. Turd. Demitriu Ratiu, Dinisiu Siuluti, Georgiu Lazar, Protepoppu; N. Lonay.

(S'a cetitu in adunare din vorba 'n vorba pana in fine.)

Comitele supr. se provoca la instructiune dicundu, ca acésta nu póte fi obiectu alu discusiunei (din mai multe parti voci: ugy van, helyes!) maioritatea nu se invoiesce a se demite in discusiune. (Propunerea Dr. R. a facutu in maghiari sensatiune rea.)

Dr. Ratiu: me rogu de cuventu: Dupa cum vedu maioritatea comitetului e de parere se nu se demita in desbaterea propunerii; me rogu dar' déca nu, se se primésca in protocolulu adunarei, cá unu actu ce se a intemplatu in adunare. —

Din partea ungariloru mai multi esprima, ca acea nu se póte luá la protocolu, fiindca e in contra cuvinteloru instructiunii. —

Comitele se dechiara, ca fara de a se luá la protocolu — o va aduce spre cunoscinti'a mai inalta — Dr. Ratiu 'si predá propunerea; apoi dice: dupa ce propunerea, care am facutu o nu s'a primitu, me aflu silitu a face o alta propunere.

Aci vedu o instructiune dela reg. guberniu pentru alegerile de facia, — nu sciu déca comitetulu representativu voiesce, cá se primésca acésta de unu ce legalu séu nu, asia dar mai nainte de tóte asiu voi se scii din rostulu titl. comitelui supremu, ca afla de legala acésta instructiune, cá re se iè de basa la actulu alegerei, fiinduca acea nu numai e gresita, dar e si neconstitutionale si mie miar' paré reu, déca onoratulu comitetu repr. ar' primi o interpretare dela unu dicasteriu cá unu ce cu valóre de lege, pana candu acestu dreptu de interpretare ilu are numai legislatiunea. Din partea

ungurilor̃u se reflectésa, ca gubernulu regiu a fostu indreptatitu a emite una astfeliu de instructiune in sensulu art. 10 alu legei II din 1848. Dr. Ratiu cu de multeori dovedit'a consecintia arata chiaru din articulu acela, ca acelu articulu nu da gubernului dreptu de a interpretá legea cu atatu mai pucinu in contra sensului si chiarelor̃u cuvinte ale mentionatului articulu, si dice: cu ce dreptu se eschidu óre onorationii specificati in acelu articlu, care e o decopiare a§-lui 2 a legei elect. aduse in diet'a din Posoniu.

Din partea uniru maghiaro se observa, ca diet'a din Pesta (?!) va avé a decide, ca buna a fostu basea de alegere cu ocasiunea verificarilor̃u; altii categorice s'au esprimatu, ca instructiunea gubernului e a se observa — Vedienduse maghiarii cei, cari trambitia constitutionalismulu, adusi in perplecsitate au staruitu enuntiarea. Comitele supremu enuntia, ca maioritatea voiesce cá actulu alegerii se se intemple in Turd'a in capital'a comitatului. — (Helyes, ugy van, éljen din mai multe parti.)

Se procede la alu 2 lea obiectu pusu spre discusiune, adeca alegerea comitetului centralu.

La propunera facuta din partea ungurilor̃u comitetulu centralu se denumesce prin comitele supremu, si numai decatu si provóca pre membrii presinti spre depunerea juramentului. — Maghiarii lu depunu in limb'a maghiara, romanii in cea romana.

Cu acést'a comitele supremu dechiara adunarea incheiata, provocandu pre membrii comitetului centralu de a se presentá astadi la 5 óre spre tienerea adunarei I. — si se departa din sala sub strigari entusiastice de „éljen.“ —

Comitatulu Solnoculu int.

Desiu 29 Ian.

In adunarea municipalitatii convocata in caus'a alegerilor̃u dietali dupa cele indatinate s'a cetitu rescriptulu si instructiunea si romanesce, fara inse a se fi dusu protocolu despre siedintia comitetului si in limb'a romania cu tóta ferbintea dorintia a romanilor̃u, cá se vedia odata pe fratii maghiari respectandu legea patriei si cu acést'a dandu dovada si de fratietate[illegible] nepretiosuta. Dorere! ca si acumu despretiuindune nu concedu catu e negru suptu unghia din intiapenit'a lor̃u cerbicia de a despretiui totu, ce nu e maghiaru, si a-si estórce cu dispretiulu supremati'a nationala. Membrii romani din comisiune 26 la numeru dimpreuna cu toti amploiatii romani isi estórsera stim'a nationala si legale prin subscrierea urmatoriului protestu, datu la protocolu prin protopopulu Ioane Che seli, care suna asia:

„Subscrisii membri si comitetului permamanente din acestu comitatu, cá romani, ne loamu voia de a ne dá urmatorea dechiaratiune, pe care ne rogamu de spectatulu comitetu, cá se binevoiésca a-o lua la protocolu:

Subscrisii la provocarea Ilustr. s'ale d. cocomite supremu ne amu infaciosiatu pentru de conlucrá si a ne impartasi la pregatirile representantiloro, cari sunt a se tramite la diet'a de incoronare a Ungariei in Pesta in urma gratiosului rescriptu reg. din 25 Dec. 1865, — deci ne dechiaramu, cumca suntemu aplecati a conlucrá la afacerile acestea pregatitórie pentru alegerea representantilor din urmatóriele motive, si anume: mai antaiu pentru de a inplini voi'a Maiestatei S'ale imperatului si regelui apostolicu espresa in susu laudatulu rescriptu reg. — dupa acea pentruca suntemu nutriti de sperare, ca prin asta se vá usiurá desleagerea definitiva a cestiuniloru pendente de statu, si inca intru unu modu, care se multiumésca tóte natiunalitatile, prin urmare se faca destulu si dereptelor̃u pretensiuni ale natiunei romane. (ad. Autonomia tierii si dreptulu politicu nationalu. R—.)

Inse noi la tóte acestea conlucramu si ne impartasimu numai sub aceea conditiune, si prelenga acea aperta reservare, ca din acesta, impartasire a nostra la afacerile alegerei de representanti la diet'a de incoronare a Ungariei in Pesta se nu se póta deduce, cumca noi amu fi recunoscutu prin acesta validitatea de lege a articulului alu II dein anulu 1848, cu atata mai pucinu a art. I dein acelasiu anu sunatoriu despre uniunea Transilvaniei cu Ungari'a, a carui in efiucau este cestalaltu (ad. art. II.) si anume articululu alu II-lea nulu potemu recunósce, pentru ca acela a fostu adusu in anulu 1848 numai pentru diet'a ad hoc, deci elu acumu nu se póte privi fora numai cá octroatu, dara afora de acea acestu articulu nu consuna cu principiulu de egalitatea derepturiloru anunciata in diplom'a dein 20 Oct 1860, care si prin manifestulu dein 20 Sept. 1865 dein nou e recunoscuta de lege fundamentale, — de óra ce, precandu clasea privilegiatiloru in acelu articulu se sutiene in dereptulu ei de alegere de mai inainte, presatunci dela clasea poporului se pretinde unu censu de 8 fl. M. C. eara inteligintí'a si onorationii sunt eschisi de totu, de cumva nu locuescu in orasie, seau de nu posedu vreun'a dein calitatile de indereptatire; — Dein motivele premise ne alaturamu si recunoscemu de alu nostru votu representantiloru si regalistiloru romani dela diet'a din Clusiu propusu prin Esc. S'a Metropolitulu br. Siaguna, cu atat'a mai vertosu, ca acesta votu si Mai. S'a imperatulu s'au induratu prea gratiosu a-lu luá in consideratiune in preanaltulu rescriptu dein 25 Dec. 1865, facundu uniunea Transivaniei cu Ungari'a dependietória intre altele si dela multiumirea natiunalitatiloru.

In urma ne dechiaramu, ca numai prelanga acea reservare luamu parte la acestea alegeri, cá dein acesta se nu se nasca nice unu prejudiciu in contr'a legiloru transilvane sunatorie despre inarticularea natiunei romane si despre folosirea in oficiu a celoru trei limbi ale patriei, cari s'au adusu prein diet'a transilvana in Sibiiu, si s'au sanctiunatu prein Maiestatea S'a imperatulu si regele apostoliou. —

Desiu 29 Ian. 1866.

Urmeza subscrierile membriloru romani dein comitetulu comitatense.“

Acesta dupa discusiuni bene spriginite se si primi la protocolu, dupa cum arata telegramulu din num. tr. Oficialii romani, cari se dechiarara solidari pentru cuprinsulu protestului au doveditu in comitatulu acest'a o taria de caracteru démna de numele „romanu!“ Fratii maghiari isi candidara totu pe deputatii de mai 'nainte, ér dintre romani in cerculu de susu a pasitu cá candidatu de deputatu d. jude prim. Gabr. Manu cu urmatori'a dechiaratiune:

Declaratiune,

Increderea conationaliloru mei, de care am fostu intorocitu a me puté inpartasi pana acuma, si necesitatea urginta de aparé si a representa interesele poporului preste totu, eara cu deosebire cele nationale ale confratiloru mei, imi inpunu o datoria santa de a me dechiara de tempuriu, ca io amesurata unoru provocari de confidintia din partea inteligintilor romani, sum gatá de a primi candidatur'a, si totu de odata de a pasi de deputatu pentru diet'a de incoronare conchiamata la Pesta in cerculu de susu cu subcercurile Lapusiului, Caticaului, Reteagului si a Petri; me voiu tiené dara magulitu, déca alegatorii cercului numitu, si cu deosebire confratii mei nobili romani prin intr'unirea voturiloru lor̃ imi vor deschide eara calea, cá pentru binele si fericirea loru nationale si individuala se mi potu redina la loculu cuvintiosu grsiulu. —

Alipirea mea catra prenaltulu Tronu, unde romanulu au aflatu totu deauna dreptate, si mangaiare, — precumu principiile egalei indreptatiri nationale, si individuale, care leamu profesatu nécontenitu, iubirea patriei, si confratirea atatu de dorita cu natiunile surori a acelei 'mi vor' sierbi si pe viitoriu de idei conducatóre, pe langa declaratiune ca voiu cerca de a putea fi totu deauna in deplina contielegere, si in unire cu partid'a nationala romana, si acestea credu, ca conglasuesu si cu dorintiele si asteptarile dvóstre! —

Fiti dara cu incredere, si tari in credeintia si primiti totu deodatas salutare, ca dela

alu vostru iubitoriu confrate:

Gabriele Manu, jude primariu.

Desiu 29/17 Ian. 1866.

Acum urméasa, cá se doveditu voi fratiloru alegatori, cumca romanii din comitatulu Solnoculoi nu sunt tagadusi, cari se compromita onorea nationala si se aduca in periculu dreptur̃ile politico-nationali cascigate pana acumu

---

Dela diet'a Ungariei.

Pest'a 27. Ian. Verificarile ablegatiloru la dieta din Pest'a decursera cu greu. Resultatulu desbaterilor̃u asupr'a obiectului acestui delicatu reésa cam dupa ager'a vointia a partiteloru marcate! —

Romanii se verificara mai toti; in siedinti'a din 25 Ianuariu a. c. s'a verificatu Vinc. Babesiu, George Mocioni si Alecs. Mocioni! — Merita atentiunea publicului romanu decurgerea desbaterei in privinti'a alegerei lui Ladislau Dósey in cerculu Szilágy-Cseh, conoscutu cetitorilor̃u nostri din publicatele intemplari barbare comise din partea alegatoriloru maghiari, cu care ocasiune sau ranitu multi romani impreuna cu Ales. Buda candidatulu romanu — ér' unulu isi perdù vistí'a. — Ce se vedi! in locu se nimicésca alegerea acésta, s'a incinsu o desbatere infocata numai pentru investigatiune din partea maghiariloru si anume: Turi, Csanádi apoi Jókai intr'o cuventare lunga sunt de parerea investigatiunei. — Candu se radica veteranulu nostru oratoru Aloisiu Vladu si plaidéa pentru nemicirea alegerei, fiindu inscrisinatu de alegatorii romani si cercului numitu a apera caus'a acesta inaintea casei, si este rogatu a asterne impreuna cu mai multi alegetori o petitiune Mai. Sale. — Nu ne iecarta spaciulu a reproduce cuventarea acésta, catu si ale contrarioru Br. Orczy si Coloman Tisa, si a ablegatului romanu Sig. Popu, care precisá fórte bine apucaturile incercate, aperá caus'a dreptatii, si cerú investigatiune strinsa de doi ablegati, a deca Br. Simonyi desemnatu de maghiari si unulu romanu in persóna D. deputatu S. Popoviciu. — La votisare nu se primi propunerea romaniloru, ci se tramise numai Br. Simonyi spre investigatiune. — Écca, cu e sange rece privescu fratii nostri maghiari intemplamintele barbare ale partisaniloru uniunei la alegerile marcate cu batai si omoruri. In locu se se nimicésca alegerea unui deputatu, care intrá in dieta preste sangele indreptatitiloru alegatori alungati cu fortia diabolésca si nelegiuita, nu se face alta — decatu numai investigatiune prin unu maghiaru — sperandu inca reesirea cu gloria in contr'a atacatului frate de romanu!

Mai nou. In siedinti'a XIX din 27 Ian., dupace br. Ludov. Simony se escusá, ca nesciendu limb'a romana nu póte primi misiunea de comisariu dietalu impusa pentru cerculu de alegere Zilah-Kraszna, asia cas'a delegá in locu pe faimosulu romanofagu Gavriel Várady; ér' in fine remase B. Horváth.

Deák dupa acést'a face propunerea, cá se aléga comisiunea pentru compunerea adresei la cuventulu de tronu statatória din 30 de membri; cas'a primi. Alegerea se si facù, dar' din nemarginit'a gratia a filoromanei diete din Pest'a nu vedemu figurandu neci macaru unu membru romanu in comis. cea mai importanta. Cine nu crede, védia si cante cu lampasiulu. lui Diogene si vre unu romanu intre cei 30 membri alesi totu cu maioritate, cari sunt urmatorii: Deák, Eötvös, Andrássy, Klauzál, Anton Csengery, Szentkirályi, Melchior Lonyai Bezerédy, Bartal, Somssich, Apponyi, Kemény, Koloman Tisza, Gerove, Balthasar Horváth, Nyáry, Bonis, Csernovics, Ghiczy, Hollán, Joannovich, Széll, br. Friederic u Podmaniczky, Várady, c. Lad. Csáky, Kolomán Kando, Em. Ivanka, Paul Kubitza, Em. Lest si Morioz Jókai. Dintre acestia sunt 19 insi deachisti si 7 din stanga, partit'a lui Deák dar' are prospecte a reesi cu aplanarea prin dualismulu pe calculatu; nu sciu inse cum se voru multiami pretensiunile nationali in adresa, ca, déca se va face si acésta adresa, cá cea din 1861, numai in numele elementului maghiaru, in contr'a intentiunii S. Stefanu, fundatoriului remnului Panonicu, atunci maghiarii de adi ne voru da cea mai batatória la ochi dovada de falsitatea tuturoru promisiuniloru facute si facunde, in cata póte ca numai vreunu Hoszu va mai da crediementu vorbeloru de claca ale unui séu altui supremat'stu, facute spre a orbi de totu pe cei orbi pe de diumetate. —

ROMANILORU! pe cari ve reverimu in portrete intre larii nostri de casa, feciele Dv. ne implu de sperantia, in totu minutulu, ca veti repeti in mesura si mai solidaria eclatant'a lupta parlamentaria pentru salvarea onórei si aperarea dreptului perfectu egalu alu natiunei nóstre, care nu mai vré a remané ignorata cá a cincea róta in neci unu actu de statu, in nece o provincia unde locuesce! Dupa ce acum natiunea romana e recunoscuta de Europ'a, cá natione cu vistia politica nationala in concertulu natiuniloru ei, ati comite celu mai fatalu atentatu asupra viitoriului nostru, candu v'ati retrage din glorioasulu locu alu luptei, facundu

catu de pucina concesiune din pretiulu infratirei celei adeverate, care e perfectissim'a egalitate nationala politica si in Ungari'a. Europ'a se cunósca dreptele pretinsiuni ale natiunii romane dar' se cunósca si nedumerit'a pofta de minorenisare a supremati stilor ultraisti, cari insiala opiniunea Europii propagandu, ca pe ei si animéza spiritulu de fratietate si in fapta profanéza acestei virtuti politice din evulu de facia in contra intentiunii monarcului, care deschise libera calea la cointielegerea drépta intre popóra; nu nitati, ca la spatele dvóstre stau milióne romani, cari nu nerabdare ve urmaresc tóte fraselle este din rostulu strane potiloru unui Regulu si Fabriciu, cari trebue se ne fia adi idolii nostri. Doveditu inca odata, ca déca altii sunt solidari pentru predominirea natiunii sale romanii nu sunt mai pucinu solidari pentru salvarea dreptului coegalu si a onórei natiunii s'ale. Pana acumu inca ince, nu se afla toti romanii de facia si la veri ficari póte ne-a trecutu din vedere, dar afara de D. Alosiu V l a d u si Sig. P ó p u nu cetirasmu se fi luatu cuventu neci unu romanu pentru apararea verificarii romaniloru, cari au decursu cam ca cum au decursu si alegerile, cu tóte ca D. Vladu a reflectatu, cá se nu se supere transilvanii.

J. D. **Gozdu** se alese in 27 in Bihoru cerculu Ténka cu 1169 in contra la 716 voturi ale lui Dezsö dep. dietalu. Speramu, ca veteranulu nostru legistu va fermecá unu chitu, care se lege o solidaritate admirabila intro aparatorii causei natiunii nóstre. Renumele si memori'a posteritatii suntu fermeculu acelu dieesco, care suride asteptarii si sperarii nóstre, ca voru fi motivu de ajunsu la o lupta solidaria pentru interetsele natinale.

VIEN'A, 27 Jan. c. n.. — Unu bine aduce cu sine si Carnevalulu — cointielegere. Déca dupace se lasa se saie vreo cateva dopuri de sticle de champagnia, capetele se inferbinteaza, limbele se desleaga si pocalulu se redica in sanatatea toturoru, caci, cum a disu unulu la mésa, ce a datú societatea jurnalistiloru din Vien'a numita „Concordia“ in onórea deputatiunei corpului jurnalisticu din Pest'a „Alcea este numai o partida,“ — ce fromosu ar' fi, candu si afora de petreceri pe campulu politicu si socialu alu popóreloru sar' da numai o partida, car' acce'a ar' avé de scopu „inaintare si buna starea fiacarui poporu, prin concursulu toturoru“ — dar' din nenorocire acésta nu ecsista. Unii se plangu, cá li se face nedreptate, altii se bucura dincontra. Asia se plange „Neue freie Presse“ de probele cele grele, cari li se impunu germaniloru din Austria. Imperatulu a sanctionatu ad. in 18 Jan. legea despre egal'a indreptatire a limbiloru in scólele de mediulocu si populare din Boemi'a (ad. l. germ. si bohemica) Pres'a se pare tare infuriata in urm'a acesta; germanii se fia siliti a invetia unu asemenea idiomu fora venitoriu, astá este preamultu, dice ea, si apoi intreaba: a incetatu Boemi'a a fi unu membru alu confederatiunei germane? (ad. cum se póte cá se se czechisese? Czechia (

— Asia dieu! si totu se mirau sasii si ungurii ca cum' potu romanii se ceara dreptulu de a se poté folosi de limb'a loru, ne cum se o faca oblegatória pentru toti ?! —

Aci in Vien'a aparutu unu diurnalu germ. „National Zeitung“ de colóre ungureasca. Din intemplare mi-a venitu unu numeru in mana deaunia 'lu deschiseiu si dedui cu ochii de o corespondintia, din Muresiu-Osiorheiu, sub rubrica „tierile corónei Ungariei,“ carepentru naivetatea si insa nu nevinovata merita de a fi considerata pucinu. In Nr. V.

ROMANI'A. Reportulu comisiunei despre adres'a la cuventulu de tronu. (Urmare din Nr. 5).

In adeveru, candu o opera incepe cu adres'a „Prea Inaltiate Dómne“ si apoi urmésa de unu siru complectu de idei fara se tie séma de coordonarea cestiuniloru tractate in proiectulu maioritatii, si candu sfarsiésca cu vorbele „se traiesci Mari'a T'a, se traiésca Romani'a“ o asemenea opera nu póte fi de catu curatu si simplu unu intregu contra-proiectu.

„Prin diceres opiniunei se intielege divergintí'a ce ar esistá intre partile deliberante asupra unuia seu mai multe puncturi in parte a unei opere complecte; sunt insa paragrafe, in acésta pretinsa opiniune, sau mai bine diau in acestu contra proiectu, cari de si nu difera in fondu de opiniunea maioritatii, dar poseda diferintia de redactie.

„Acestea nu sunt facute óre de onorsabila minoritate cá sa'si coordoneze oper'a in intregulu ei? si acestu intregu se póte numi altufelu de catu unu contra proiectu, prenum, pres cu reson, l'a denumitu onor. d. Tell?

„Maioritatea comisiunei dinpreuna cu presiedintele ei D. Catargiu Nicu, cantandu cu setentiune in totu regulamentulu camerei, nu a gasitu neci unu articolu prin care sa i se permita luarea in considerationc a unui contraproiectu; cu tóte astea pentru-ca sa nu i se impute ca n'a tienutu séma de art. 72 din regulamentulu camerii subsemnatulu sunt autorisatu sa me silescu, pe catu midiulócele 'mi voru permite, de a analisa aci opiniunea minoritatii espuinduve totu deodata si motivele cu care s'a servitu maioritatea in respingerea opiniunei onor. minoritati, si acésta in conformitate cu strictulu intielesu alu art. 72.

„Minoritatea, intru catu priivescu libertatile acordate camerii prin regulamentulu ei, denéga acestu dreptu guvernului, sustiindu ca prin acésta guvernulu ar' fi violat art. XVI din statutu. Maioritatea a respinsu acésta teorie a minoritatii, pentru-ca dupa art. 12 din statutu, dispositiunile constitutive ale nouei organisationi sunt puse sub ocrotirea corpului ponderatoru, precum asemenea art. 12 prin modificationile facute statului s'a datu comisiunei micste aceste atributiuni de a face cunoscutu Domnitorului calcarile de legi si trebuintiele tierii. Comisiunea micsta a sesiunei trecute, la care nu se cade se uitam, D-loru deputati, ca a fost parte chiar D. Tell si Piclénu, nu numai ca n'a denegatu dreptulu guvernului de a face regulamentele corpuriloru legiutóre, dar' a rugatu pe Maria S'a, in cerintiele D-loru, ca guvernulu se faca regulamentele alt-felu incatu desbaterile adunariloru sa fie posibile. Prin urmare comisiunea a chibdiuitu ca nu este a-ci locuiu de a sarata Marii Sale Domnitorului alu cui este dreptulu de a da regulamentele, ci acésta este de competintí'a si de datoria comisiunei micste.

„Intru catu privesce cestiunea budgeteloru anului 1866, onor. minoritate, dupa-ce promite intrécatu scrupulósa cercetare a loru, apoi insira o multime de fapte ilegale ale guvernului, dupa D-loru, prin luare de credite ilegale, prin suprimarea unoru venituri votate de camera, prin concesiuni si contractari fora pazirea legiloru respective, prin ilegale imprumutari facute de comuna capitalii si prin multe alte asemenea ilegalitati pretinse.

„Maioritatea a respinsu aceste insiruiri, pentru motivulu ca dinsele puse in respunsulu la mesagiulu tronului ar' fi nisce pleonasmuri fiindu-ca, in adeveru, tóte aceste pretinse delapidari are sa se revisuésca de D-v. cu ocasiunea cercetarii budgeteloru si cate veti socoti reu facute, sunteti absolutu in dreptu atunci a le refusa guvernului; in respunsulu insa la mesagiu, maioritatea comisiunei este de parere ce nu se póte arata altu de catu angajamentulu ce 'si ia camera de a cercetá cu scrupulositate budgetele si de a ecuilibra cheltuelile cu venitorile reale, intru catu prin acésta nu s'ar' desorganisa serviciulu publicu.

„Intru catu privescu concesiunile bancii de scomptu si de circulatiune, a calii ferate dela Bucuresci la Giurgiu si a celoru alte cali ferate si de comunicatiune, minoritatea este de parere ca pentru cele doue d'antaiu guvernulu a calcatu art. 3 din modificarile indeplinatóre statutului, iar' pentru cele alte arata ca nu se esecuta cu punctualitate concesionarii. Maioritatea neci acésta opiniune n'a putut'o adopta, pentru motivulu ca si prin acésta ar' trece peste limitele competintiei sale, acestu dreptu fiindu dupa statutu, precum am avutu onóre a ve aratá mai tusu, numai de competinti'a corpului ponderatoru; si mai cu séma astadi camer'a dupa opiniunea maioritatii comisiunei nu mai póte relevá acésta cestiune fara a impieta de drepturile corpului ponderatoru care a resolvatu tóte aceste cestiuni prin respunsulu sau la discursulu tronului, pe care chiar' alaltaeri la presentatu Mariei Sale Domnitorului.

„Intru catu privesce punerea in lucrare a noului codice Alecsandru Ioan I., opiniunea onor. minoritati este fórte categorica, ca aceste legi nu se pazescu cu strictitate, ci din contra se calca neincetatu. Maioritatea comisiunei a respinsu aceste alegatiuni cá nefondate, fiinduca daca s'ar' luá de basa opiniunile individuale in interpretarea legiloru, dupa placu séu dupa dise nedovedite legalmente, atunci aceste legi salutarii s'ar' nimici cu totulu chiar' de la punerea loru in aplicatiune si pretensiunea de a nu se destitui impiegatii dupa inorederea ministeriala, ci dupa inorederea publica ar' face, in adevéru, o hartie alba din aceste legi. Apoi, chiar' daca in unele casuri ar' fi ceva de disu, privitoru la lacunele ce esperienti'a ar' dovedi ca au aceste legi, comisiunea insa in maioritate nu perde unu minutu din vedere ca acésta ar' fi totu de competinti'a viitórei comisiuni micste.

„Intru catu privesce tristulu incidentu din 3/15 Augustu, resumatulu opiniunei onor. minoritati nu este altulu de catu acela de a limita séu, celu pucinu, a regula celu mai seoru dreptu alu suveranului, dreptulu de gratia Iata, Dloru deputati, testualu resumatului acest'a.

„De acea, Prea Inaltiate Dómne, suntem: datori a marturisi intristarea nóstra ca adeverulu nu s'a datu pe facia si ca culpabilii nu s'au tradusu inaintea tribunalului tierii.“ „Intielegeti d'apriori, Dloru deputati, motivele pentru care maioritatea comisiunei Dloru vóstre a trebuitu se respinga acésta teoria a onor. minoritati care acum si in acestu punctu sre seorulu de doleantis, iar nu de contr'a proiectu, dupa cum l'a denumitu D. Tell.

„De asemenea natura fiindu tóte protestatiunele in detail, aflate in contra-proiectulu onor. minoritati, sub-semnatulu a crediutu de prisosu, Dloru deputati, a ve obosi cu enumerarea toturoru. Am onóre numai a ve supune ca acestu contra-proiectu este mai multu de catu indoitu in volum, pe lunga proiectulu maioritatii comisiunei pe care vi'l voiu citi acum.

„Astu-felu dar' maioritatea comisiunei Dv. respingundu opiniunile emise in contra-proiectulu onor. minoritatii, ve róga prin sub-semnatulu raportorulu ei, se bine voiti a permite citirea proiectului de respunsu adoptatu de maioritatea comisiunei, remsindu in dreptu onor. minoritate a 'si sustiné teoriile Domnealoru sa tatu asupr'a discutiunei in comitetu secretu, precum si in discutiunea generala prin amandemente pe articole, conform procedurei prescrise de regulamentulu camerii“. Aici cetesce proiectulu adresei. Noi vomu publica resultatulu.

Cuventulu de tronu

alu imperatului Napoleonu III tienutu in 22 Ianuariu la deschiderea corpuriloru legislative.

Domniloru senatori! Domniloru deputati!

Deschiderea sesiunei legislative Mi permite de a ve espune din timpu in timpu starea imparatiei si de a ve esprime cugetele Mele. Eu cá si in anii trecuti voiu esaminá dimpreuna cu Dvóstra cestiunile cele mai insemnate, cari interesé'a tier'a nóstra.

In afora pacea se pare pretutindenea asecurata; caci pretutindenea se cauta dupa mediulóce, de a resolvi dificultatile amicesce in locu de ale precurmá prin poterea armeloru.

Unirea fioteloru francese si angle in acelesi porturi a demustratu, ca relatiunile, care s'au formatu pre campurile de batalia nu s'au slabitu; tempulu a intaritu inca mai tare cointielegerea ambeloru tierei.

Ce se atinge de Germani'a parerea Mea este de a observá facia cu ea si de a ci incolo o politica neutrala, care fora de a ne poté impedecá, a ne bucura séu a ne intrista cateodata, totusiu ne instrainésa de catra intrebari, cari nu atingu directu interesele nóstre.

Italí'a recunoscuta mai de tóte poterile Europei si a consolidatu unitatea, strapunendusi capital'a in centrulu peninsulei. Noi avemu temeiu a conta pe esecutarea conscintiósa a conventiunei din 15 Septembre si pe neaparat'a susutienere a poterei (pouvoir) santului parinte.

Catenele cari ne lóga de Spani'a si Portugali'a s'au consolidatu si mai tare prin intalnirile Mele cele din urma cu domnitorii acestoru dóua regats.

Dvóstra a'ti impartitu cu Mine indignatiunea generala provocata prin uciderea presiedintelui Lincoln, si de curundu mórtea regelui din Belgiu a sternitu parere de reu unanima.

In Mecsicu se intaresce regimulu intemeiatu prin vointi'a poporului; dissidentii invinsi si impractiati nu mai au neci unu conducatoriu, trupele nationale 'si au aratatu való-

rea si tier'a a aflatu garantia pentru ordinea si securitatea, care a desfasiuratu isvórele ei ajutatóre, si comerciulu ei singuru numai cu Franci'a la adusu dela 22 pana la 77 milióne.

Espeditiunea nostra precum Mi-am esprimatu speranti'a in anulu trecutu cu acést'a ocasiune vine de a se fini. Io me intielegu cu imperatulu Macsimiliano spre a stabili tempulu anumitu, in care trupele nóstre se se rechiame, asia incatu reintórcerea loru se se intample, fora de a periclitá interesele francese, pentru a caroru aperare amu fostu in tier'a acést'a departata.

Americ'a nordica, care a esitu victorióva din o lupta inficosiata, a restabilitu unionnea de mainainte, si a prochiamatu serbatoresce stergerea sclaviei. Franci'a, care nu uita neci o fóia nobila din istori'a s'a, nutresce dorintie sincere pentru buna-starea marei republice americane si pentru sustienerea relatiuniloru amicului mai de o suta de ani. Acitiarea produsa in statele unite prin fientí'a de facia a armatei nóstre pre pamentu mecsicanu, se va domoli facia cu liberalitatea dechiaratiuniloru nóstre. Poporulu americanu va pricepe, cumca espeditiunea nóstra, la care l'am fostu invitatu, n'a fostu in contra interesel0ru sale. Dóue natiuni asemenea gelóse pre independinti'a loru, trebue se incungiure ori-ce pasu, care ar' angagia demnitatea si onórea loru.

Ce se tiene de cele interne, pacea, care a predomnitu, intr'un'a, Mi'a concesu, a cercetá Algeri'a, unde, precum speresu, nu va fi fostu fora de folosu presenti'a Mea, spre a asecurá ér' interesele, si a apropiá rasele ér' de-olalta. Departarea Mea din Franci'a a dovedit'u de altmentrea, cà amu pututu fi suplinitu prin o anima sincera, si prin unu spiritu inaltu. Institutiunile nóstre sunt in lucrare in midiulocelu unei populatiuni multiumite si incredinate. Alegerile municipale s'au facutu cu cea mai mare linisce si libertate deplina. Dupa-ce Mairulu este representantele poterei centrale in comuna, constitutiunea Mi'a datu dreptulu de alu alege dintre toti cetatienii. Inse alegerea barbatiloru inteligenti si devotati Mi'a concesu in totu loculu, cá pre Mairulu (primariu) acest'a se lu alegu dintre membrii consilieloru municipali.

Legea despre coalitiuni, care a desteptatu nescari temeri, s'a esecutatu cu mare nepartinire din partea regimului, si cu moderatiunea din partea impartasitiloru. Clasea lucratória inteligenta a priceputu, cà cu cat i s'a concesu mai multe usiurari, cu atata a fostu mai indetorata a pretiosi libertatea fiacarnia si securitatea toturora, spre a discutá interesele sale. Cercetarea judecatorésca (Enquêt) despre societatile corporative a doveditu; catu de precisa a fostu bassa legei ce vi s'a presentatu despre acestu obiectu momentosu. Legea acést'a va concede fundarea multoru asociatiuni spre folosulu lucrului si alu preingrigirei. Spre a favori desvoltarea acesteia, am determinatu, cá impotrivirea de a se poté aduná, se se dè toturoru acelora, care luandu afora politic'a, voiescu a se consultá despre interesele industriali si comerciali. Acést'a impoterire numai acea garantia o va margini, pre care o cere ordinea publica.

Starea finantieloru nóstre ve va areta, cá precandu lavorele venitului se maresce din ce in ce, spesele se micsioréza. In budgetulu celu nou funtanele de venituri accidentali s'au estraordinarie, au fostu suplinite prin isvóre normali si permanente de venituri. Legea despre amortisatiune, care vi se va propune, dotésa institutiunea acést'a cu venituri secure, si da garantie nóue creditoriloru statului. Ecuilibriulu budgetului este asecuratu prin unu „plus“ alu veniturloru. Pentru de a ajunge la acestu resultatu a trebuitu sa se impuna economia la cea mai mare parte a servitieloru publice, si intre celelalte despartiementului de resbelu. Armat'a fiendu pre petioru de pace, numai acea alternativa o da, a reduce, séu cadrele, séu provisiunea. Acést'a mesura din urma nu s'a pututu realisá, pentruca regimentele de abiá aveau numerulu recerutu alu soldatiloru; binele servitiului a sfatuitu chiar' cá acésta sa se marésca. Si disolvandu 220 companie, 46 escadróne, 40 baterii dintre cadre si impartindu pre soldati in companiele si escadrónele restante, mai multu amu intaritu, de catu amu slabitu regimentele nóstre. Paditoriu naturalu alu intereseloru armatei, nu asi fi consimtitu la aceste reductiuni, déca ar' fi alterat'u organisatiunea nóstra militaria, séu ar' fi nemicitu esistenti'a barbatiloru, a caroru servitie si devotamentu lu sciu apretiui. Tienerea toturoru oficiriloru acum fora trupa, nu compromite de locu venitoriulu, si admisiunea oficiriloru si suboficiriloru, cari se apropie de timpulu pensionarei loru, in servitiele civile va restabilí indata miscarea regulata in avansare; tóte interesele se voru afiá asia garantate si patri'a nu se va fi aretatu nemultiumitória catra aceia, cari-si vérsa sangele pentru ea. Budgetulu lucrariloru publice, si acelu alu instructiunei nu a suferitu neci unu scadementu. Eră de folosu a conservá intreprinderiloru celoru mari ale statului activitatea loru roditoria si de a mantiené instructiunei publice impulsulu seu energicu. De vr'o cateva luni, gratia zelului invetiatoriloru, s'au deschisu 13 mii de cursuri nóue de invetiamentu pentru junime in comunele imperiului.

Agricultur'a a facutu mare progrese dela 1852. Déca in momentulu acesta ea sufere de scaderea pretiuriloru cerealeloru, acést'a despretiare este consecuinti'a inevitabile a prisosintiei de recolta si nu a stergerei scarei mobile. Straformatiunile economice desvolta buna-starea generale, inse ele nu potu se prevnai perplesitatiloru particulare, si conturbariloru temporarie. Eu am cugetatu, cà ar' fi de folosu a deschide o Enquêta (cercetare) seriósa despre starea si lipsele agriculturei. Ea va confirmá, cum convinsu despre acést'a, principiele libertatiei comerciale, va oferi instructiuni pretióse si va usiurá studiulu midiulóceloru proprie, fia cá se aline suferintiele locale, fia cá se realisesa nóue progrese. Sborulu transactiuniloru nóstre internationale nu s'a impiedecatu, si comerciulu generalu, care in anulu trecutu a fostu mai multu de 7 miliarde, s'a imultitu cu 700 milióne. In mediuloculu acestei bunastari, care cresce neincetatu, spirite nelinistite ar' voi sub pretestu de a grabi mersulu liberalu alu guvernului se lu impedece a inaintá, luandui tóta poterea si tóta initiativ'a. Ei 'si insusiescu unu conventu, care l'am impromutatu dela imperatulu Napoleone I, si confunda nestatornici'a cu progresulu. Imperatulu, dechiarandu necesitatea perfectiunei succesive a instittutiuniloru ómenesci a voitu se dica, cà singuru numai acelea stramutari sunt duratorie, care se facu cu tempulu prin imbunatatirea moravuriloru publice. Acestea imbunatatiri voru proveni din imblandirea patimiloru ér' nu din schimbari fora de timpu in legile nóstre fundamentali. Ce avantagiu potemu se avemu in fapta, a primi in diu'a urmatoria érasi ceea ce amu reieptatu o di mai inainte? Constitutiunea din 1852, care a fost asternuta poporului spre primire, a intreprinsu a fundá unu sistemu rationalu si bine cumpanitu pre ecuilibriulu celu dereptu intre diferitele poteri ale statului. Ea se tiene in o distantia egala de dóue estreme. Cu o camera, care este domn'a sórtei ministriloru poterea escentiva este fora autoritate si fora spiritu; ea este fora controla, déca camer'a electiva nu este independenta si in posesiunea prerogativeloru legitime. Formele nóstre constitutionale, care au óresicare analogia cu acele ale staturiloru unite, nu sunt defectuóse, pentru-ca sunt deosebite de ale Angliei. Fiacare poporu trebue se aiba institutiuni conforme genilui si traditiuniloru sale. Securu, ca totu guvernulu are defectele sale; inse arruncandu o privire preste trecutu Mi aplaudu de a vedé dupa 14 ani Franci'a respectata in afara, liniscita inlaintru, fora prinsi politici in inchisori, fora esilati afara de frontierile sale.

Nu s'a discutatu destulu de 80 de ani incóce teoriele guvernementali? nu este astadi mai folositoriu de a cercá midiulócele practice spre a imbunetati sortea morala si materiala a poporului? Se ne straduimu a respandi pretotendenea cu luminarea invetiaturile sanetóse economice, amorea binelui si a principieloru religióse; se cercamu a resolvi prin libertatea comerciului problem'a cea grea a impartirei drepte a poteriloru productive; si se ne straduimu a imbunatati conditiunile lucrului atatu in campuri, catu si in ateliere (lucratorie). Déca toti francesii, astadi invesuti cu drepturi politice voru fi luminati prin educatiune, ei voru deosebi fora greutate adevorulu, si nu se voru lasá a fi sedusi prin teorii insielatórie; déca toti aceia, carii traiescu depre o di pre alta, voru fi vediutu cumca binefacerile ce le procura lucrulu neobositu se imultiescu din ce in ce, ei voru fi stelpii cei tari si unei societati, care garantésa bunastarea si demnitatea loru; in fine, candu toti voru primi din copilari'a loru acestea principia de credintia si de morale, care redica pre omu inaintea ochiloru sei proprii, atunci ei voru sci cà preste inteligintí'a omenésca, preste poterile scientii si ale ratiunei esista o vointia mai inalta, care indrépta destinele individiloru tocma asia cá pre ale natiuniloru.

In straimatate incepu a se ivi lucruri seriése. Dela Americ'a se scria, ca documentele asternute inaintea congresului americanu invinuvescu pe imperatoriulu Napoleone, ca ar' fi atacatu neutralitatea, pentru ca ar' fi fost un conlucratoriu secretu la infiintiarea sclaviei in Mecsicu prin agentii confederati! Dupa sciri telegrafice se crede ca ar' fi si plecatu o armata americana sub generalulu Grant catra Rio Grande, la confiniele Mecicului! —

Impreuna cu aceste mai tragu atentiunea lumei politice si notele diplomatice, care s'au tramisu de catra secretariulu de statu americanu Seward cabinetului dela Parisu in privinti'a imperatiei mecsicane. Seward ad. declara, ca incercarea de a redicá in Mecsicu unu regimu strainu si imperatescu e neoportuna si nu se póte realisa! — Propunerea Francisi: ca 'si va retrage trupele din Mecsicu, déca va recunósce unionea americana imperati'a mecsicana, n'avù succesu mai favoritoriu.

Ecstrasulu

socoteleloru pe anulu civilu 1865, care s'au substernutu dela subscrisulu comitetu prévenerabilului ordinariatu archidiecesanu si metropolitanu de relegea greco-orientala in Sibiiu, spre buna placuta cenzurare, si mai departe administratiunea fonduriloru de repausatulu Domnu *Ioane Iuga de Baca* spre scopuri filantropice fundate.

Concernintele patru fonduri sunt:

dupa punctulu I	alu legatului	2100 fl.	v. a.	
„ „ II	„	4200 fl.	„	
„ „ III	„	12600 fl.	„	
„ „ IV	„	6300 fl.	„	
	cu totulu	25200 fl.	val. austr.	

care s'au asiedatu in pretiulu cassei cumparate in piati'a Brasiovului sub Nr. 82 sigurantia primo loco.

Dupa ecstrasulu, care s'au publicatu la inceputulu anului 1865 prin diuroalulu romanu de aicea — au fostu remasu cu finitulu anului 1864 din venitulu specificatelor patru fonduri — unu restu in bani de 1081 fl. 59 cr. v. a.

la care se adauga venitulu anului 1865 dela sum'a fonduriloru de 25200 fl. v. a. a 5% 1260 fl. — cr. v. a

prin urmare este suma primirei in anulu 1865 2341 fl. 59 cr. v. a.

din care s'au datu:

la destinatiunea legatului I	105 fl.	— cr.	
„ „ III	891 fl.	84 cr.	
cu totulu	996 fl.	84 cr.	v. a.

Dupa detragerea darei dela primite, remane unu restu de 1341 fl. 75 cr. v. a.

Restulu acest'a se impartesa supra celoru patru fonduri in urmatórile sume:

ad. I privit. la fond. de	2100 fl.	72 fl.	11½	cr.
„ II „ „	4200 fl.	354 fl.	21½	cr.
„ III „ „	12600 fl.	315 fl.	—	cr.
„ IV „ „	5300 fl.	603 fl.	42	cr.
cu totulu suma predisu		1341 fl.	75	cr. v. a.

Comitetulu administrativu alu fonduriloru Iuganiane.

Brasiovu 31 Decembre 1865.

Damianu Datco, m. p. Nicolau Voinescu, m. p.
Radu Radovitz, m. p. I. Florianu, m. p.
Constantinu I. Iuga, m. p.

☞ Ecsemplare se afla dela inceputu de ajunsu. — Creditu mai lesne se póte cauta secolu, decatu aici, unde neci o litera nu se asiadia fora pretiu datu insainte. Dóra nu vreti se odihnimu tocma acumu!

Redactoru respundietoru
JACOBU MURESIANU.

Editiunea: Cu tiparitulu lui
JOANNE GÖTT.